

odišiel do bisk. kláštora v Štiavniku a aby správu biskupstva odovzdal podľa cirkevných predpisov osobe na to povolanej.²

Sídelná kapitula na svojom zasadnutí zo dňa 30. marca t. r. po prejednaní uvedeného prípisu usniesla sa, že pri zdôraznení svojcej občianskej lojality a všetkej úcty voči rozhodnutiu P. T. Slovenskej národnej rady podľžnej, dovolí si P. T. Slovenskú národnú radu uctivo požiadať o nasledovné:

V záujme uspokojenia duchovenstva a veriaceho ľudu diecezy bolo by žiaducné, keby P. T. Slovenská národná rada lás. sdelila Sídelnej kapituli tie dôvody a pohnútky, či už štáto-bezpečnostné alebo kánonické, ktoré SNR viedly k vydaniu spomenutého prípisu, týkajúceho sa odstránenia p. biskupa diec. zo sídla jeho pôsobenia.

Keďže ide o vec cirkevnú, ktorá sa týka jednak diecezy, jednak kapituly, prosíme o čím-skoršiu láskavú odpoveď.

S hlbokou úctou

L. S. Spišská sídelná kapitula

Spišská sídelná kapitula:

(7 nečit. podpisů)

ASNR Bratislava. Košice 1945, čj. 601/45. Orig. — Téz V. Prečan, Slovenský katolicizmus pred februárom 1948, Bratislava 1961, s. 229—230.

[192]

1945, 31. březen. Poprad. — *Oběžník oblastního sekretariátu Komunistické strany Slovenska okresním tajemníkům s pokyny o nejbližších úkolech stranických organizací na osvobozeném území.*¹

Už uplynulo viacej ako dva mesiace od doby, kedy sme boli oslobodení Červenou armádou, už mnoho týždňov máme možnosť slobodne a legálne pracovať a organizovať sa, a predsa na mnohých miestach našej oblasti nie je táto možnosť dostatočne využitá. Zvláštnu pozornosť

² Vysvětlení postupu pověřenectva pro vnitřní věci je obsaženo v odpovědi SNR Spišské kapitule ze dne 5. 5. 1945 (viz dokument čís. 254).

¹ Dobrý přehled o stavu KSS v popradské oblasti a o tom, jak byly plněny základní úkoly, vytyčené oběžníkem, podává následující zpráva dočasného oblastního tajemníka popradské oblasti o inspekční cestě, podniknuté 10. dubna 1945. Zpráva je ponechána v původním znění, jsou pouze vynechány údaje perzonální povahy:

„Inspekční zpráva z oblasti Poprad, z cesty vykonané 10. IV. 1945.

Dočasný oblastný tajomník vykonal po celej oblasti inšpekčnú cestu a prehliadol okresy Spišská Nová Ves. Kežmarok, Levoča a Poprad. Pomery na jednotlivých okresoch sú veľmi rozdielne a je možné povedať, že výsledky práce vo väčšej časti závisia od osobnosti okresného tajomníka a jeho iniciatívy. Vcelku trpíme na nedostatok ľudí. Aby sme aktivovali všetkých starých súdruhov a poprípade aj mladších, poslal som a osobne predebatoval obsah obežníka, ktorý prikladám (jde o obežník uvedený jako dokument čís. 192 — pozn. editorů). Na okresoch, okrem popradského, nie je ešte ani kancelárska agenda tak vybudovaná, aby bol zaistený riadny chod spojenia a práce. Podal som všade, kde to pomery vyžadovaly, naliehavé pokyny a súdruhovia už boli aj osobne pozrieť do kancelárie v Poprade na vedenie okresnej agendy. Zatiaľ podávam len všeobecnú charakteristiku jednotlivých okresov, aby ste si mohli utvoriť obraz o stave na oblasti.

Okres Spišská Nová Ves:

2. Pravidelné zprávy, které ste žiadali Vy vo svojom obežníku, ešte nepodali. Vraj nemajú času vybavovať poštu pre same intervencie. Dal som pokyny, ako sa má organizovať práca na okresnom vedení a bolo mi sľúbené, že sa ihneď zjedná náprava. Prikladám jednu informačnú zprávu, ktorú som osobne odtiaľ priniesol.

3. Voľby do ONV neboly ešte prevedené a funkciu ONV vykonáva MNV. V MNV v Novej Vsi máme tieto funkcie: predseda, II. podpredseda, tajomník. Pomer zastúpenia: KSS 25 členov, DS 11 členov. Voľby do ONV sa vykonajú v najkratšom čase. Podľa dohody s DS budeme mať tieto funkcie: predseda, I. podpredseda, tajomník. Pomer zastúpenia: KSS 21, DS 16.

4. V NV po obciach je pomer zastúpenia: KSS 60 %, DS 40 %.

5. Jednotný národný front ešte nie je založený. Ihneď sa prikróčí k jeho založeniu.

musíme venovať teraz dobudovaniu pevnej organizačnej siete. Je mnoho dedín, kde o nás ešte nepočuli a keď áno, tak veľmi málo. Organizácie našej strany musia byť skutočným vodcom v š e t k ý c h pracujúcich, musia byť skutočným politickým činiteľom v mieste svojho pôsobiska. Od schopnosti, iniciatívy, pohotovosti, pevnosti a aktívnosti jednotlivých vedení organizácií strany je závislé, do akej miery sú nariadenia SNR, presadzované našou stranou, uvádzané do života, do akej miery stúpa stupeň uvedomenia nás, stupeň schopnosti posudzovania terajšej politickej situácie, jej ďalšieho vývoja a úkolov v budúcnosti.

Aby sme boli stále v úzkom styku, aby sme mali čo najpodrobnejší prehľad práce u vás a aby sme mohli o vašej práci pravidelne informovať ústredie, prosíme Vás, aby ste v budúcnosti previedli tieto práce, ktoré pokladáme za najaktuálnejšie:

I. Každých 14 dní podávajte zprávy, a to vždy ku 15. a 25. t. m. na tieto otázky:

1. Stav stranických organizácií a príliv členstva (složenie sociálne a nacionálne),
2. priebeh konfiškácie pôdy podľa nariadenia SNR a s akým ohlasom sa stretlo toto nariadenie medzi roľníctvom,
3. práce v Národných výboroch,
4. najnaliehavejšie potreby a problémy Vášho okresu. Finančné vyúčtovanie prevádzajte koncom každého bežného mesiaca.

Prvú zprávu podajte ihneď! Každý mesiac podajte vyúčtovanie a pokladničnú zprávu!

6. Sväz slovenskej mládeže mal 8. IV. ustavujúcu schôdzu. Predseda je súdruh, bývalý partizán. Je nádej, že v tomto smere sa práca pohne.

7. Odborové organizácie: Práce sú ešte len v počiatkoch. Osobitnú sekciu si založia len teraz. Prácu previedli dosiaľ len u železničiarov. V mzdových požiadavkách zakročili raz. Závody majú obsadené dôverníkmi ONV.

8. Roľnícke sväzy ešte nemajú.

9. Kartotéku členstva nemajú.

10. Kartotéku miestnych organizácií nemajú.

11. Počet členov a čakateľov 2017.

Majetok žiaden nemajú.

Okres Levoča:

2. Poštové spojenie s okresom ešte nefunguje a sú z toho ťažkosti.

3. Pravidelné zprávy ešte dosiaľ nedali. Môžu poslať najskôr za desať dní.

4. Okresný národný výbor je už zvolený. Funkcie: predseda, II. podpredseda, tajomník. Pomer zastúpenia: KSS 17, DS 16, bezp. 3.

5. MNV v Levoči. Funkcie: predseda, II. podpredseda, tajomník. Pomer zastúpenia: KSS 19, DS 18.

6. Miestne NV v okresoch ešte neboli v mnohých obciach prevedené aklamačne. Pomer zastúpenia v celom okrese: KSS 30 %, DS 70 %.

Spišské Podhradie s okolím by potrebovalo osobitného tajomníka pre celé okolie. Okresne vedenie v levočskom okrese sa dopusťilo tej chyby, že sa neujalo iniciatívy pri zakladaní MNV. To je príčinou nepriaznivého pomeru zastúpenia.

7. Jednotný národný front majú založený od 7. III. 1945. Pomer je slušný.

8. Sväz slovenskej mládeže je založený začiatkom marca a dobre funguje.

9. Odborové organizácie sú v počiatkoch, majú už založené osobitné okresné vedenie. Závody majú obsadené správcami, mzdové spory nemali, zakladajú závodne výbory.

10. Roľnícke sväzy ešte nemajú.

11. Kartotéku členov majú, treba len doplniť.

12. Kartotéku miestnych organizácií majú, treba len doplniť.

13. Počet členov 850, čakateľov 728, starých členov 122.

14. Majetok strany: robotnícky dom, knihkupectvo, knižtlačiareň, hotovosť asi Ks 100 000.

Okres Kežmarok:

1. Obežníky oblastného sekretariátu dostali, ale tajomník ho ani neprečítal, preto ešte dodnes nepodal vami žiadanú pravidelnú zprávu. Podá vraj za tri dni.

2. Okresný národný výbor ešte nemajú. Pripravujú pre budúcnosť voľby v takomto obsadení: predseda KSS, tajomník bude DS.

3. MNV po dedinách nemajú ešte aklamačne prevedené voľby v 20 obciach z 32 obcí. Pomerné zastúpenie KSS 50 %, DS 50 %.

4. MNV v Kežmarku: kom. 19, DS 17. Miestne výbory zakladá KSS.

5. Jednotný národný front nemajú zriadený. Do týždňa bude zvolený prípr. výbor.

II. Voľby Okresného Národného výboru.

Kde nemáte ešte ONV, uskutočnite voľby v najkratšom čase. Miestny NV zvolený verejne občianstvom (podotýkam, že len takéto NV sú uznávané SNR) vyšle do sídla okresov na voľby delegátov — členov miestneho NV, a to obce do 1000 obyvateľov 2 delegátov, do 2000 troch delegátov, do 3000 štyroch delegátov atď. Počet členov ONV nech zodpovedá počtu členov bývalého čl. okresného zastupiteľstva. Členmi ONV môžu byť aj občania, ktorí nie sú členmi miestnych NV. Ak máte ešte obce, kde nie sú NV aklamačne zvolené, preveďte tieto voľby ešte pred voľbou do ONV. Tesne pred voľbami ONV vyjdite do dedín a vyplňte dotazník priložený Prípravným výborom Národného frontu.

III. Prípravný výbor Národného frontu.

Z novín ste informovaní o činnosti Prípravného výboru Národného frontu v Košiciach. Zriaďte PVNF v mestách i dedinách a vytvorte atmosféru medzi KSS a DS čo najpriateľskejšiu. V najbližšej dobe bude vypracovaný spoločný program, obsahom ktorého budú v podstate zásady hlásané nami za banskobystrického povstania. Táto politika je v danej etape najvýhodnejšia. Pri tom však KSS i DS ponechávajú si voľnosť hlásania a propagovania svojich ideálov i keď vybočujú z pásma spoločného programu. To napríklad znamená, že my komunisti neprestaneme vyznávať a hlásať myšlienku socializmu (hlavne propagáciou Sovietskeho sväzu), ale v danej etape nepresadzujeme socialistické opatrenia.

6. Sväz slovenskej mládeže majú založený.
7. Rolnícke sväzy nemajú.
8. Odborové organizácie ešte ani nezačali pracovať. Nemajú vraj stanovy a dotazníky. Dodali sme im teraz my.
9. Kartotéku členstva nemajú.
10. Kartotéku miestnych organizácií nemajú.
11. Členov majú: riadnych 260, 540 čakateľov.
12. Majetok: kino, tlačiareň. Hotovosť: 50 000 Ks.

Okres Poprad:

2. Zpráva, ktorú ste žiadali, od nás sme vám podali.
3. Voľby do ONV boli už prevedené. Funkcionári: predseda, II. podpredseda, III. podpredseda: KSS, tajomník — DS. Pomer zastúpenia: kom. 13, DS 9 v ONV.
4. Miestne NV prevedené všade aklamačnými voľbami. Pomer: KSS 73 %, DS 27 %.
5. MNV v Poprade: funkcionári: KSS — predseda, I. podpredseda, tajomník. Pomer zastúpenia: KSS 21, DS 17. Miestne národné výbory zakladala KSS, nakoľko DS nemala sa k práci.
6. Jednotný národný front je založený a už vykonáva plne svoju úlohu: zakladá na dedinách prípravné výbory, zakladá Sväzy slovenskej mládeže a Rolnícke sväzy, ako aj odborové organizácie.
7. Sväz slovenskej mládeže je založený už počiatkom marca a prejavuje veľmi intenzívnu činnosť.
8. Sväzy roľníkov sa zakladajú.
9. Odborové organizácie: máme osobitného tajomníka a kanceláriu na tento účel. Práca v tomto smere sa rozprúdila a s oživením priemyselných podnikov pokračuje aj zakladanie odborových organizácií.
10. Kartotéka členstva je presne vedená.
11. Kartotéka miestnych organizácií je založená.
12. Členov je celkovo: 1928, z toho riadnych členov 408 a čakateľov 1520.
13. Majetok okresu: kníhkupectvo, dve tlačiarne, knižväzbačstvo, robotnícky kultúrny dom, dychová a jazzová hudba a hotovosť 38 000 Ks.

Túto zprávu podávam len ako všeobecne informatívnu. V najkratšej dobe prestaneme byť v bojovom pásme, zlepšia sa pomery spojovacie aj podmienky práce. Pri starosti o našu oblasť sme poskytovali pomoc aj okresu L. Sv. Mikuláš tým, že sme mu požičali 10 000 Ks, posielali rečníkov, organizovali miestne skupiny a mali sme dokonca ešte pred obsadením Mikuláša okresnú konferenciu vo Važci, ktorá mala neobyčajný úspech. Vcelku vo veci našej oblasti je možno povedať: pre nedostatok dobrých, politicky školených okresných tajomníkov viazne práca, sploštuje sa na intervencie až do úmoru, o systematickej práci medzi ľudom ani reči a za takýchto okolností nie je možné hovoriť ani o poriadku po stránke administratívnej ani po stránke politicko-výchovnej.

Práci česť!“ [AÚVKSS Bratislava, skup. 1/58.]

Údaje zprávy oblastného tajomníka o situácii v Popradské oblasti dokresluje — pokiaľ jde o národné výbory — nasledujúci súhrn poznatkov z inspekcie ONV na Spiši, podniknuté vo dňoch 11.—19. 4. 1945. Průpis zprávy, ktorá je dílem pravděpodobně některého z pracovníků tehdejšího pověřenectva SNR pro vnitro a je datovaná 23. 4. 1945 v Košicích, je uložen v AÚV KSS Bratislava (skup. 1/23, Korešpondencia s NV 1945—1951). Zpráva zní:

„1. Všetky NV a ONV v Spišskej oblasti trpely a trpia nedostatkom smerníc, nedostatočným stykom s ústred-

Národný front má zakladať a viesť Sväz slovenského roľníctva a Sväz slovenskej mládeže. Kde tieto organizácie ešte nie sú založené, vyvíjajte iniciatívu a okamžite prikročte k ich založeniu. Pri SSR (Sväz slovenského roľníctva) prakticky to uskutočňujte takto: už skôr založené roľnícke komisie na prevedenie pozemkovej reformy nech sú jadrom tejto novej organizácie. Ďalším priberaním členov z radov roľníctva a to hlavne maloroľníkov, ktorí tvoria početne najväčšiu vrstvu, rozširujte tieto komisie, nechajte týchto ľudí vykonávať prácu, súvisiacu s rozdelením pôdy. Takto sa postupne zainteresujte i na ďalších problémoch národohospodárskej problematiky, ako je napríklad v najbližšej dobe vzájomná výpomoc jak pracovnými silami, tak poťahmi pri vykonávaní jarných prác (dobré vieme, že všade si nárokuje právo rozhodovať o týchto otázkach bohatší gazdovia a sami sa tomu najviac vyhýbajú). V ďalšej budúcnosti to bude obstarávanie rôznych hnojív, poľnohospodárskych strojov, otázka lepšieho zhodnotenia poľnohospodárskych produktov voči priemyselným produktom, otázka odstránenia daňového vykorisťovania roľníctva atď. Úlohou tohoto Sväzu roľníctva bude i prevzatie poľnohospodárskych bašt bývalej agrárnickej smotánky (Sväz hospodárskych družstiev, Obilná spoločnosť, Slovpol, Sväz roľníckych skladišť atď.) do svojich rúk. Zkrátka bude to organizácia, ktorá bude vo všetkom a všade hájiť záujmy roľníctva. Pri organizovaní SSM (Sväzu slovenskej mládeže) dbajte na to, aby bola zachytená celá mládež a nie jednostranne robotnícka a roľnícka alebo len študentská. Hlavným jej cieľom je výchova mládeže

nými úradmi. Je to oblasť, ktorá bola zapojená do bansko-bystrického povstania iba na niekoľko dní, počasne vôbec nie, preto terajšie Národné výbory vo väčšine prípadov nenaväzujú na tradíciu NV a ONV z čias povstania. Len v ojedinelých prípadoch tu boli revolučné Národné výbory, ktoré tvoria jadro terajších NV a ONV — volby NV a ONV boli úplne prevedené iba v okresoch Spiš. Nová Ves a Poprad, čiastočne v okrese Levoča a vôbec nie alebo len v najzriedkavejších prípadoch v okrese Kežmarok, Stará Ľubovňa a Spiš. Stará Ves. V Spiš. Novej Vsi bola voľba ONV prevedená 14. IV. 1945 podľa organizačných smerníc, vydaných Poverenctvom SNR pre veci vnútorné.

2. NV a ONV či už definitívne alebo dočasné — a toto možno až na okres Poprad aplikovať na celý Spiš — sú složené z ľudí nevhodných. Hoci vo väčšine prípadov sú vlastne výtvorom jestvujúcich politických strán nebolo dostatočnej svedomitosti pri kandidovaní členov NV a ONV. Sú to poväčšine ľudia zafažení balastom 6 ročnej ľudácko-fašistickej éry. V mnohých prípadoch sú to členovia, ba aj exponovaní príslušníci HSES, HG, ba na hornom Spiši aj DP a maďarskej strany. Duch týchto NV a ONV je zväčša nedemokratický. Bolo chybou politických strán — a tejto chyby pridržajú sa húževnate aj naďalej, že totiž nekandidovali do NV a ONV svojich najlepších ľudí, starých ilegálnych pracovníkov a presvedčených demokratov, lebo títo sa regrutujú z vrstiev nižších, sociálne slabších, ale dávaly prednosť ľuďom novým, o ktorých nemohly mať a nemaly presvedčenie, že sú spoľahliví, ale ktorí boli príslušníkmi stredných vrstiev a disponovali určitými intelektuálnymi schopnosťami.

A tu prichádzame práve do určitého rozporu: Tam, kde sú NV a ONV složené z inteligentov, tam je duch NV a ONV cudzí a nedemokratický, kým na druhej strane vedely si NV a ONV aspoň čiastočne upraviť organizáciu práce a administratívny aparát. Na druhej strane tam, kde NV a ONV pojmajú složky širšie, teda tam, kde nie sú astúpení intelektuáli, je to síce po obsahovej, ideovej stránke lepšie (Levoča), po stránke organizačnej a administratívnej a výkonnej však úplne nemožné. Najhoršie je to v okrese Spiš. Stará Ves, kde síce dočasný ONV pojíma dosť široké složky obyvateľstva, kde ale je všetko politicky tak nevedomé, tak mrtvé. Že to zaráža, na druhej strane výkonne a organizačne na stupni takej primitivity, že sa to udržať nebude môcť.

3. Za zvláštnu zmienku stojí tu problém úradníctva. Hoci je známe, že práve v oblasti Spiša, kde vplyv Nemcov a Karmazinovcov bol natoľko silný, že skoro celé úradníctvo bolo fašistické a kolaborantské, NV a ONV bez preverenia alebo len po povrchnom preverení prevzaly do svojich služieb všetkých úradníkov starého režimu. Vidím teda koreň ťažkostí a nesnádzí vo veľkej miere v úradníctve, ktoré sa nevie a nechce vžiť do nových pomerov. Je preto treba so všetkou rozhodnosťou previesť preverenie úradníctva, ustanoviť v každom okrese spoľahlivé a radikálne preverovacie komisie a doplniť touto selekciou nastalé štrbiny úradníckeho aparátu ľuďmi spoľahlivými, ktorí by vniesli nového ducha do práce úradov NV a ONV. Až na jediný okres Poprad a čiastočne dočasný ONV v Starej Ľubovni nutné je tento problém neobchádzať, ale sa s ním čo najdokonalejšie zaoberať.

4. Problém celkovej politickej dezorientácie NV a ONV prináša so sebou nezdravé zjavy aj na pole celej verejnej práce NV a ONV, v prvom rade na činnosť bezpečnosti. V okrese Spiš. Nová Ves a Spiš. Stará Ves neboli dosiaľ ustanovení bezpečnostní referenti, v okrese Poprad a Stará Ľubovňa sa v tomto smere pokračuje správne, v okrese Kežmarok bol menovaný bezpečn. referentom človek nespoľahlivý, ktorému politická strana, ku ktorej prislúcha, vyslovila strannícku nedôveru. Miesto radikálnych zákrokov, ktoré by bolo nutné previesť v záujme očisty verejného života, — všade sú tu ľudia prívrženci bývalého režimu, prípadne priamo tu pone-

v duchu demokratickom a odstránenie všetkých zbytkov dlhoročného fašistického drillu. U každej odbočky zriadte tieto sekcie: politicko-výchovnú, kultúrne vzdelávaciu, športovú a zábavnú. Keď je to len trochu možné, zariadte, aby mala mládež svoj dom, alebo aspoň niekoľko organizačných miestností, kde by sa mohla hocikedy schádzať (s knihovňou, čítárňou, eventuelne tiež rádio, gramofon), priateľsky si pohovoriť, pobaviť sa, a aby sa takto odučili povalovať sa po krčmách. Politická výchova bude akademicky slobodná.

IV. Propaganda pre mobilizáciu.

V týchto dňoch prebieha po celom území mobilizácia do Čsl. armády. Dbajte nad presným a dôsledným uskutočnením mobilizačnej vyhlášky, vyzývajte všetkých do boja a hlavne naši členovia nech idú všetkým príkladom v ústrety.

V. 1. mája spoločne s demokratmi.

Tohoročný prvý máj budeme oslavovať v rámci Národného frontu spoločne s demokratmi. Obsahom prejavov nech je boj proti fašizmu jak na vojenskom, tak aj na domácom fronte, proti jeho pomáhačom, znovuvybudovanie Nemcami zničeného a spáleného zázemia a obnovenie hospodárskeho života.

VI. Založte si ihneď kartotéku miestnych, závodných a mestských straníckych organizácií podľa priloženého vzoru. V každom kartotéčnom hárku majte založené soznamy NV, zápisnice zo schôdzí a všetky iné doklady, týkajúce sa iných obcí.

VII. Založte si tiež kartotéku členstva celého okresu.

VIII. Založte si osobitný okresný sekretariát odborových organizácií podľa možnosti s plateným obratným súdruhom, ktorý sa bude venovať len týmto veľmi významným, ba základným otázkam.

IX. Prikladáme Vám Národným výborom² vydaný štatút. Držte sa presne podľa jeho pokynov, dajte si ho rozmnožiť a dajte ho do každej miestnej organizácie.

X. Známky na legitimácie si objednajte priamo u ÚV v Košiciach.

XI. Všetky dôležitejšie Vaše rozhodnutia, ako aj korešpondenciu priamo s ÚV dajte aj nám v odklepe na známosť. Je preto zriadený oblastný sekretariát, aby bolo jednotné vedenie a kontrola pre celú oblasť. To majte stále na mysli!

Práci česť!

O. Jeleň, dočasný oblast. tajomník.

AÚV KSS Bratislava. Oběžníky 1945—1948. Průpis.

chaní agenti nepriateľa, ktorí otravujú verejnú mienku šírením nepravdivých zpráav, podrývajú autoritu NV a ONV a celého štátu — vyčerpávajú sa NV a ONV v intervenciách u orgánov NKVD a OBZ, kde dokazujú nevinu zaistených Nemcov, gardistov atď.

5. Dôsledky z uvedených skúseností je nutné vyvodiť v najkratšom čase, aby sa nezvrhlo všetko to, čo dosiaľ bolo vybudované, aby nebolo umožnené ukrývanie reakčných tendencií v samosprávnom aparáte, ktorému boli sverené úlohy oveľa väčšie a zodpovednejšie ako hocikedy dosiaľ. Keď bola vyslovená téza, že ľud je žriedlom všetkej štátnej moci, neznamená to nechať udalosti plynúť bez zásahu svojim prirodzeným tokom. Zaväzuje to naopak k práci s týmto ľudom. Náš ľud treba vychovávať, treba ho politicky preškolovať, lebo prinajmenšom uvedomiť. Toto je úlohou politických strán a to úlohou prvoradou. Kým ľud nebude mať usmernenu cestu svojho politického života, prejavy jeho vôle nemôžu vyznieť tak, ako je to žiadúce a duchu ľudovej demokracie zodpovedajúce.

NV v okrese Levoča (Sp. Podhradie a iné), Sp. Nová Ves (Krompachy, Sp. Vlchy a iné), Kežmarok (skoro celý okres), St. Lubovňa (celý okres), Sp. Stará Ves (celý okres), ako aj ONV v Kežmarku, St. Lubovni, Sp. Starej Vsi treba reorganizovať novými voľbami. K príprave týchto volieb musí byť vyslaný zástupca Poverníctva SNR pre veci vnútorné, ktorý bude musieť v smysle nariadenia a smerníc o Národných výboroch podrobiť kontrole členov nových NV a ONV. Za týmto účelom načim vyzvať politické strany, aby v radoch svojich členov vyhľadali nových, spoľahlivých a zodpovedných ľudí pre kandidovanie do NV a ONV. Bude tiež potrebné vypracovať detailne organizačný poriadok novozriadených úradov NV a ONV, vyriešiť všetky sporné otázky (platové, služobného pomeru, kompetencie atď.) a v smysle takto prepracovaných pokynov bude nutné pomôcť NV a ONV pri organizovaní ich administratívnych úradov. Toto je problém rovnako dôležitý, lebo jeho nevyjasnenosťou trpia hlavne najširšie vrstvy ľudu, ktoré by v prvom rade mali mať podiel na výdobytkoch našej národnej revolúcie.“

² V dokumentu má pravdepodobne byť „Národným frontom“ a jde zřejmě o pokyny k organizování orgánů Národní fronty (dokument čís. 186).